

Socrate et Durkheim : paradoxes et logique du bon sens commun

Socrate și Durkheim: paradox vs logica bunului simț comun

Marina-Oltea Păunescu

Rezumat: Deși paradoxală în sine, paralela Durkheim - Socrate are la bază o dublă constatare : (i) ambele discursuri, cel al filosofului și cel al logicianului, se definesc în cadrul unui dispozitiv generic comun – cel al discursurilor constituante – care le consacră ca discursuri ale Științei; (ii) în această calitate, aceste discursuri se situează, dialogic, în opoziție cu « adevărurile » discursului cotidian. În rădăcină în normativ, discursul cotidian este un dispozitiv de reciclare a unor evidențe prestabilite ; la polul opus, discursul științific generează afirmații inedite, a căror forță destabilizează dispozitivul epistemic al doxei.

Este paradoxul un mod de exprimare specific discursului științific? Pornind de la Teoria Blocurilor Semantice (TBS), autorul demonstrează modul în care discursul științific, prin instanțierea unor blocuri semantice inedite, dislocă « evidențele » bunului simț comun, instituind noi rutine de gândire. Or, acestea nu sunt doar transgresive, ci deseori contradictorii în raport cu doxa.

Cuvinte cheie: argumentație, bloc semantic, (pseudo)-paradox, stereotip.